

Vývoj jazyka

(10. – 11. stol.) změny hláskoslovné

denazalizace

zánik jerů

kontrakce

dispalatalizace (14. stol.)

měkčení 'u → i; 'a → ě

(14. stol.) morfologické změny

ústup aoristu

změny v deklinaci

- souvislost s měkčením
- prosazování principu životnosti

rozvoj slovní zásoby

16. stol. ustálení hlavního vývoje

19. stol. slovníky, nauky o jazyku, umělecký a odborný styl

20. stol. kodifikace, norma

Vývoj písma

1. staroslověnština v české redakci (9. – 11. stol.)
2. období staré češtiny (do 15. stol.)
3. období střední češtiny (16. stol. – 2/3 18. stol.)
4. období nové spisovné češtiny
  - období obrozenecké
  - čeština 19. stol.
  - čeština 20. stol.

Pravopisné systémy

1. Tzv. primitivní (nebo také jednoduchý) pravopis
2. Spřežkový pravopis
3. Diakritický pravopis
4. Tzv. bratrský (tiskařský) pravopis
5. Tzv. novočeský pravopis
  - a) Tzv. analogická úprava, realizovaná z popudu J. Dobrovského.

- b) V r. 1842 se uskutečnila tzv. reforma skladná
- c) Třetí reforma proběhla v letech 1849-1850

Souhrn hláskových změn

1. vývoj diftongů a monoftongizace diftongů
2. vznik a vývoj nosových samohlásek
3. tendence k progresivní sonoritě slabik, tzv. zákon otevřených slabik
4. vznik a vývoj jerů
5. metateze likvid a plnohlasí (*břeh* – *bereg*)
6. proteze
7. kontrakce
8. změna: „á“ > „ě“; „u“ > „i“
9. změna dlouhého „ó“ > „ú“
10. změna „g“ → „h“
11. depalatalizace, palatalizace, jotace